

WIADOMOŚCI BANKU POLSKIEGO

(Drukowane jako rękopis).

Rok V.

WARSZAWA, DNIA 31 GRUDNIA 1928 R.

Nr. 24.

TREŚĆ:

Ruch służbowy	str. 189	Częściowa zmiana taryfy pocztowej i telefonicznej	str. 190
Utworzenie Izby Rozrachunkowej przy Oddziale w Łodzi	„ 189	Wyznaczanie zastępców skarbników przez Dyrekcję Oddziału	„ 190
Ustalanie kursu kupna dolarówek	„ 189	Wkłady w instytucjach kredytowych	„ 190
Właściwe tłumaczenie niezwracania prowizji od zdyskontowanych dewiz	„ 189	Wydatki i dochody Państwa	„ 191
		Reforma bilansu Banku Angielskiego	„ 191

Ruch służbowy.

Emerytowanie.

Leopold Mergenthaler z Centralnej Księgowości.

Zwolnienie ze służby.

Marja Janczewska z Oddziału w Brześciu n/B.

Zmarli.

Ksawery Motylewski, Dyrektor Oddziału w Przemyśle.

Utworzenie Izby Rozrachunkowej przy Oddziale w Łodzi.

Od 2 stycznia 1929 r. rozpocznie czynności Izba Rozrachunkowa przy Oddziale Banku w Łodzi. Izba liczyć będzie narazie — oprócz Oddziału Banku Polskiego — 13 uczestników, a mianowicie: Bank Dyskontowy Warszawski, oddział — Bank Francusko-Polski, oddział — Bank Gospodarstwa Krajowego, oddział — Bank Handlowy w Łodzi, Sp. Akc. — Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi, Sp. Akc. — Bank Handlowy w Warszawie, Sp. Akc., oddział — Bank Małopolski, Sp. Akc., oddział — Bank Przemysłowców Łódzkich, Spółdzielnia z ogr. odp. — Bank Przemysłowców, Tow. Akc. w Poznaniu, oddział — Bank Zachodni, Sp. Akc., oddział — Bank Związku Spółek Zarobkowych, Sp. Akc., oddział — Łódzki Bank Depozytowy, Sp. Akc. — Polski Bank Przemysłowy, Sp. Akc. we Lwowie, oddział.

Ustalanie kursu kupna dolarówek.

(Dział VII Spisu Okólników).

W okresach znacznych wahań kursowych Wydział Zagraniczny depeszuje Oddziałom kurs kupna dolarówki.

Wyjaśnia się, że kurs ten ważny jest tylko w dniu otrzymania depeszy, natomiast począwszy od dnia następnego, o ile Oddział nie otrzyma nowej depeszy, należy ustalać kurs kupna dolarówki na podstawie wskazówek Okólnika Nr. 24 z 19 marca 1928 r.

Właściwe tłumaczenie niezwracania prowizji od zdyskontowanych dewiz.

(Dział XIII Spisu Okólników).

W taryfie stawek prowizyjnych, dział „Dyskonto — III — Weksle zagraniczne” zamieszczono uwagę, że w żadnym wypadku nie zwraca się zaliczonej podawcy prowizji. W określeniu tem zawarty jest wyraźny przepis, który obowiązuje zawsze, niezależnie od tego, czy zdyskontowana dewiza została zapłacona, albo też zwrócona z protestem lub bez protestu. Gdyby jednakże dewiza po zdyskontowaniu lecz jeszcze przed wysyłką zagranicę musiała być zwrócona podawcy na żądanie Banku z jakiegokolwiek przyczyny, wówczas postanowienie powyższe nie może mieć zastosowania, czyli prowizja podlega zwrotowi.

Częściowa zmiana taryfy pocztowej i telefonicznej.

(Dział I Spisu Okólników).

W Dzienniku Ustaw Nr. 97 z 5 grudnia 1928 r., poz. 863, ogłoszono rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z 19 listopada 1928 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy pocztowej i telefonicznej.

Z wymienionem rozporządzeniem, które wchodzi w życie 1 stycznia 1929 r., obowiązane są Oddziały dokładnie się obznajmiec, w celu zaliczania właściwego porta od listów poleconych, wartościowych i t. p. oraz kontrolowania obliczeń pocztowych przy przesyłkach kredytowanych i za rozmowy telefoniczne zamiejscowe.

Wyznaczanie zastępców skarbników przez Dyрекcję Oddziału.

(Dział XIII Spisu Okólników).

Uwaga. ok. 38 2 du 24. IX. 31.

Instrukcja Służbowa cz. V, § 9, str. 53, ustęp 3, zawiera postanowienie, że Oddziały nie mogą samowolnie zmieniać podziału, ustalonego przez Centralną Księgowość co do osób, upoważnionych do posiadania kluczy skarbcowych. Zasada ta jest niejednokrotnie mylnie tłumaczona przez Oddziały, które — w razie konieczności zmiany skarbnika — zwracają się do Centralnej Księgowości o wyznaczenie zastępcy. Wyjaśnia się więc, że przedstawianie takich wniosków jest niepotrzebne, gdyż Centralna Księgowość wymienia w wykazie (form. Nr. 64) tylko stałych skarbników, pozostawiając natomiast Dyrekcji Oddziału decyzję wyboru zastępców, którymi winni być — o ile możliwości — urzędnicy najstarsi stopniem płacy. Gdyby jednakże okazała się potrzeba zmiany stałego skarbnika, wówczas należy zawiadomić Centralną Księgowość i podać nazwiska urzędników, nadających się do pełnienia tej czynności.

Jednocześnie nadmieniamy, że biuraliści i personel żeński kategorii A lub B może prowadzić kasę tylko w braku urzędników; poza tem wymienionym osobom winny być powierzane kasy pomocnicze jak: inkasowanie weksli, załatwianie wymiany, wypłata kuponów i t. p.

Wyjaśnienia powyższe należy zaznaczyć w Instrukcji Służbowej, cz. V, na str. 22 i 53.

Wkłady w instytucjach kredytowych.

Instytucje	W milionach złotych			
	31.XII.1927	31.III.1928	30.VI.1928	30.IX.1928
Ogółem. . .	1.905,3	2.154,7	2.442,0	2.450,1
Banki publiczne ¹⁾	762,8	868,7	930,7	921,5
Prywatne banki akc. ²⁾	737,5	783,0	929,3	887,6
Kasy oszczędn. i spółdz. kred.	405,0	503,0	582,0	641,0
Rodzaj wkładów				
Ogółem. . .	1.905,3	2.154,7	2.442,0	2.450,1
Wkłady bezterminowe ³⁾	1.023,7	1.139,1	1.194,3	1.127,5
„ terminowe	408,0	422,8	572,0	574,0
„ oszczędnościowe	473,6	592,8	675,7	748,6

¹⁾ Prywatne rachunki żyrowe w Banku Polskim i wkłady bez lokat skarbowych w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym, Pocztovej Kasie Oszczędności i w 2 bankach komunalnych.

²⁾ Wraz z oddziałami banków zagranicznych i Centralną Kasą Spółek Rolniczych.

³⁾ Wkłady à vista, rachunki żyrowe, czekowe i salda kredytowe na rachunkach bieżących.

Wydatki i dochody Państwa.

W listopadzie upłynęło 8 miesięcy roku skarbowego 1928/29. Ogłoszone za ten okres liczby pozwalają zorjentować się w dotychczasowym wykonaniu budżetu państwowego. Wyniki, określone w procentach uchwalonego budżetu, przewyższają zarówno w wydatkach jak i dochodach normy, które odpowiadają okresowi 8-miesięcznemu.

(W tysiącach złotych).

Wyszczególnienie	Budżet na 1928/29	Rzeczywiste kwiecień-listopad 1928/28	
		S u m a	W % budżetu
Wydatki ogółem	2.528,247	1.846,749	73·0
<i>Administracja</i>	<i>2.508,392</i>	<i>1.829,542</i>	<i>72·9</i>
Władze naczelne i ministerstwa	2.042,283	1.470,080	71·9
Emerytury	102,839	85,370	83·0
Renty inwalidzkie i pensje . .	132,046	104,452	79·1
Długi państwowe	231,224	169,631	73·4
Przedsiębiorstwa	19,855	17,207	86·7
Monopole	—	—	—
Dochody ogółem	2.655,010	1.947,549	73·4
<i>Administracja</i>	<i>1.578,847</i>	<i>1.273,313</i>	<i>80·6</i>
Podatki bezpośrednie	521,250	498,984	95·7
„ pośrednie	159,010	114,531	72·0
Cło	330,000	286,793	86·9
Oplaty stemplowe	165,070	133,199	80·7
Podatek majątkowy	50,000	15,069	30·1
Dodatek 10% do danin publicz..	82,000	75,708	92·3
Inne dochody administracyjne .	271,517	149,029	54·9
Przedsiębiorstwa	199,601	88,250	44·2
Monopole	876,562	585,986	66·9

W wydatkach stosunkowo najbardziej wzrosły emerytury i renty inwalidzkie. W wysokim stopniu również wyczerpane zostały dopłaty Skarbu Państwa do przedsiębiorstw.

Bardzo pomyślnie wzrastają dochody w dziale administracji. Największy stosunkowo wzrost wykazują podatki bezpośrednie wreszcie cła i opłaty stemplowe. Podatek majątkowy zawodzi, jak zwykle dotychczas. Wpłaty przedsiębiorstw do Skarbu Państwa wyniosły za 8 miesięcy roku skarbowego zaledwie 44·2%; wpłaty monopolów utrzymują się w normach preliminowanych.

Reforma bilansu Banku Angielskiego.

Uchwalony przez Izbę Gmin w maju 1928 r. „Currency and Bank Notes Act, 1928“ był ostatnim prawnym etapem historii uzdrowienia stosunków walutowych w Anglii, naruszonych w czasie wojny przez inflację skarbową, pod postacią „currency notes“, które, nie mając pokrycia złotego, tak jak bilety Banku Angielskiego, znajdowały się w obiegu w ilości przeszło dwa razy większej od biletów Banku Angielskiego i opiewały na odcinki mniejsze od tych biletów. „Currency and Bank Notes Act, 1928“ przekazał Bankowi Angielskiemu emisję skarbową w ten sposób, iż: 1) dał Bankowi Angielskiemu prawo emitowania banknotów w odcinkach 1 £ i 10 s., które mają zastąpić stopniowo wycofane z obiegu „currency notes“, 2) nadał tym banknotom prawa odcinków, zwalniających od zobowiązań nietylko w Anglii, lecz i w Szkocji oraz w północnej Irlandji, gdzie takie prawa posiadały dotychczas „currency notes“, oraz 3) upoważnił Bank Angielski do rozszerzenia sumy biletów emitowanych nie na podstawie pełnego zabezpieczenia w zlocie, t. j. biletów o zabezpieczeniu ustawowem, z 19,750.000 £ na 260,000.000 £. Jest to najważniejsze postanowienie „Currency and Bank Notes Act, 1928“, które miało na celu umożliwienie przejęcia przez Bank Angielski całej emisji skarbowej, t. zw. „currency notes“. Odtąd Bank Angielski ma prawo emitować bilety swe do sumy 260 milj. pod zabezpieczenie papierów publicznych, pewnej ilości srebra i zobowiązań państwa, zaś ponad sumę 260 milj. ma prawo emitować swe bilety tylko pod pełnem zabezpieczeniem ich w zlocie.

Uchwalony w maju 1928 r. akt o obiegu pieniężnym i biletach Banku Angielskiego uwidocznił się po raz pierwszy w bilansie z dnia 28.XI.1928 r.

Dotychczasowe bilanse tygodniowe, ogłaszane co czwartek przez Bank Angielski, były wypełnianiem nowymi cyframi wzoru, załączonego do aktu Roberta Peela (Akt. 7 i 8 vict.) z 1844 r., który na Bank Angielski nakładał obowiązek ogłaszania co tydzień sprawozdania rachunków. Charakterystycznymi cechami tego bilansu, ze względu na specjalną strukturę Banku Angielskiego, było rozdzielenie go na dwie odrębne części, t. j. na zestawienie bilansowe Departamentu Emisyjnego i zestawienie bilansowe Departamentu Operacyj Bankowych (Issue Departement — wydział emisyjny i Banking Department — wydział operacyjny¹⁾). Pod względem formalnym szczególną właściwością bilansów Banku Angielskiego jest to, że pasywa w zestawieniu bilansowym mieszczą się po lewej, a aktywa po prawej stronie, co można wytłumaczyć tylko względami tradycji.

Forma bilansów Banku Angielskiego pozostawała niezmienną od 84 lat, t. j. od czasów ich wprowadzenia i nie uwzględniała żadnych nowych wymagań życia. W sferach gospodarczych, bankowych i naukowych Anglii i całego świata podnosiły się krytyczne głosy, domagające się, aby Bank Angielski przez zmianę dotychczasowej formy bilansów uchylił rąbek tajemnicy swych operacji i dał najmnieszą wskazówkę, dotyczącą związku polityki Banku Angielskiego z życiem gospodarczym Anglii. Wymaganiom tym zadośćuczynił bilans Banku Angielskiego z dn. 28.XI.1928 r. (podany na str. 194). Jest to pierwszy bilans zreformowany od czasu aktu Roberta Peela z 1844 r. Zmiany w nowym bilansie są jednak nieznaczne, sprowadzone do minimum konieczności, a o poglądach władz Banku Angielskiego na tę konieczność świadczy to, że w nowym bilansie, jak dawniej, pasywa figurują po lewej, a aktywa po prawej stronie, dzięki czemu oryginalność bilansów na zmianie nie ucierpiała.

W bilansach Departamentu Emisyjnego zmiana stoi w ścisłym związku z przejęciem przez Bank Angielski do swego obiegu emisji skarbowej, t. zw. currency notes, zgodnie z Currency and Bank Notes Act 1928. W aktywach tego bilansu figurowały dotychczas cztery pozycje, a mianowicie: dług państwa, inne papiery wartościowe, złoto w monetach i sztabach oraz srebro. „Dług państwowy“ (Government Debt), pozycja, składająca się z sumy długów państwa względem Banku, powstałych przed 1833 r., od którego to roku suma tych długów figuruje w wysokości niezmiennej 11,015.000 £ i nie jest pokryta i zabezpieczona papierami państwowymi, pozostała niezmienną.

Druga pozycja, zwana „Other Securities“, t. j. inne papiery wartościowe, składa się ze skonolidowanego długu państwa, reprezentowanego przez papiery wartościowe. Pozycja ta wynosiła w 1844 r. 3 milj. £ i zwiększała się w miarę przejmowania przez Bank Angielski prawa do $\frac{2}{3}$ emisji innych banków biletowych, które swą działalność w tym względzie przerywały i w związku z tem, w myśl aktu z 1844 r., traciły na przyszłość przywilej emisyjny. Pozycja ta wynosiła 1,434.900 £ w 1893 r., a 8,734.900 £ od 1923 r. do 1928 r. Według aktu z 1928 r. Bank Angielski miał przejąć emisję skarbową, a wraz z nią aktywa „wypłaty currency notes“, t. j. zobowiązania państwowe względem swej emisji skarbowej. Pierwszy zreformowany bilans Banku Angielskiego z 28.XI.1928 r., w związku z ujawnieniem przejęcia emisji skarbowej, rozdzielił dotychczasową pozycję „other securities“, wynoszącą niezmiennie od roku 1923 £ 8,734.900 na dwie nowe, pokrewne pozycje, a mianowicie: other Government securities, t. j. inne państwowe papiery, w których mieszczą się wszystkie zobowiązania państwa względem currency notes, w wysokości 233,569.327 £, oraz na pozycję „other securities“, t. j. inne papiery wartościowe, figurujące cyfrą 10,171.608 £. Na czwartym miejscu w nowym bilansie mieści się rubryka końcowa dawnego bilansu z przemianowaniem jej z „Silver Bullion“ na Silver coin, t. j. monety srebrne. Pozycja ta ostatnio była niewypełniona cyfrowo, obecnie figuruje na niej cyfra 5,243.963 £.

Powyższe cztery pozycje aktywów Departamentu Emisyjnego w bilansie zreformowanym są podsumowane rubryką: „Amount of fiduciary Issue“, t. j. obieg pieniężny niepokryty złotem, na sumę 260,000.000 £ i stanowi ustawowe kwantum, do wysokości którego Bank Angielski może emitować bilety bez zabezpieczenia złotego (warunki przekroczenia tej granicy są przewidziane w akcie 1928 r.). Poniżej pozycji „obieg pieniężny niepokryty złotem“, która zasadniczo jest stałą, w kwocie 260 milj. figuruje pozycja ruchoma „Gold Coin & Bullion“, zawierająca sumę złota, posiadanego przez Bank Angielski pod zabezpieczenie emisji biletów, wymagających zabezpieczenia, t. j. biletów emitowanych ponad sumę 260 milj. £. Ta pozycja nie uległa zmianie strukturalnej.

¹⁾ Podobne zestawienie podwójne, ze względów na swą strukturę, posiada obecnie Państwowy Bank R. S. S. R. Gosbank.

Jak się okazuje, zmiany w aktywach Departamentu Emisyjnego bilansów Banku Angielskiego są wynikiem przejęcia przez Bank Angielski aktywów „currency notes” i w treści swej polegają na zwiększeniu kwoty ustawowego pokrycia papierami wartościowymi i państwowymi emisji niepokrytej kruszcem z 19,750.000 £ na 260,000.000 £.

W pasywach Departamentu Emisyjnego figurowała dotychczas jedyna pozycja „Notes Issued” t. j. biletów emitowanych, w wysokości zmiennej, a ostatnio 181 milj. £. W celu stwierdzenia, jaka była każdorazowa faktyczna wysokość obiegu biletów Banku Angielskiego, trzeba było od pasywnej pozycji Departamentu Emisyjnego „bilety emitowane” odjąć pozycję „notes”, t. j. rezerwy biletowej z aktywów Departamentu Operacyjnego. W zreformowanym bilansie rubryka „bilety emitowane” składa się z dwóch pozycji podsumowanych u dołu, a mianowicie: „w obiegu” i „w Departamencie Operacyjnym”. W związku z przejęciem emisji skarbowej przez Bank Angielski, pozycja biletów emitowanych wzrosła z 181 milj. na 419 milj., t. j. o 235 milj., czyli o sumę obiegu „currency notes”. Zmiana w pasywach Departamentu Emisyjnego Banku Angielskiego ułatwia orjentowanie się co do sumy znajdujących się w obiegu biletów Banku Angielskiego dzięki temu, że odejmowanie od pozycji „emisja” Departamentu Emisyjnego pozycji „rezerwy biletów” Departamentu Operacyjnego przeprowadza bezpośrednio sam Bank Angielski. Zmiana ta nie posiada żadnej nowej treści, ze względów zaś merytorycznych mogłaby podlegać krytyce z tego powodu, iż zaciera rozgraniczenie i samodzielność dwóch odrębnych bilansów, a mianowicie bilansu Departamentu Emisyjnego i Departamentu Operacyjnego. Bilans bowiem Departamentu Emisyjnego dla wypełnienia swych pozycji musi się posługiwać materiałami zamknięcia kasowego Departamentu Operacyjnego, aby uzyskać cyfrę rezerwy biletowej, pozostałej z operacji bankowych w okresie ustalania bilansu.

W zreformowanym bilansie Departamentu Emisyjnego suma bilansowa wzrosła ze 180,9 milj. w dn. 21.XI.1928 do sumy 419,1 milj. w dn. 28.XI.1928 w związku z przejęciem przez Bank Angielski emisji skarbowej „currency notes”.

O ile zmiany w bilansie Departamentu Emisyjnego powstały głównie w związku z przejęciem przez Bank Angielski emisji skarbowej i dla źródłowych badań sytuacji Banku Angielskiego nie mają znaczenia, o tyle zmiany w bilansie Departamentu Operacyjnego zostały dokonane pod kątem widzenia interesów badaczy tych bilansów, przyczyniając się nieco do rozjaśnienia tych, dotychczas bardzo tajemniczych zestawień rachunkowych.

Zmiany polegają nie na wstawieniu zupełnie nowych pozycji, lecz na rozbiciu dotychczasowych pozycji na rubryki podrzędne.

W aktywach bilansu Departamentu Operacyjnego (prawa strona) figurowała i istnieje nadal pozycja „Govt Securities”, t. j. — papierów państwowych. Pozycja ta składa się z lokat banku w walorach publicznych, złożonych na zabezpieczenie pożyczek, udzielonych czasowo państwu, ze zdyskontowanych przez bank bonów skarbowych i obligacji Zarządu Finansów. Pozycja ta nie uległa zmianie.

Drugą pozycją aktywów Departamentu Operacyjnego była pozycja „Other Securities”, t. j. innych papierów wartościowych, która się składała głównie z papierów wartościowych prywatnych, przede wszystkim z weksli zdyskontowanych, z pożyczek zabezpieczonych i kredytów, udzielonych osobom prywatnym i bankom. Pozycja ta uległa bardzo ważnej zmianie przez rozbicie jej na dwie rubryki, z których pierwsza „dyskonto i pożyczki” wydzieliła ten interesujący zakres działalności kredytowej banku z ogólnej, niejasnej dotychczas pozycji „other securities”. Zmiana ta sprawiła niespodziankę publiczną, wykazując jak stosunkowo nieznaczna jest suma dyskonta i pożyczek zabezpieczonych w Banku Angielskim. W dniu 12.XII.1928 dyskonto i pożyczki wynosiły zaledwie 11,2 milj. £, co stanowi 2,6% ogólnej emisji biletów Banku Angielskiego, a 3,2% obiegu biletów Banku Angielskiego (obieg 374,8 milj. £).

Następną pozycją aktywów Departamentu Operacyjnego jest rubryka „Notes”, niezmieniona, wykazująca ilość biletów, jakie posiada Bank Angielski w rezerwach kasowych. Są to bilety Banku Angielskiego, otrzymane przez Departament Operacyjny od Departamentu Emisyjnego wzamian za dostarczony temu ostatniemu złoty kruszec. Jest to bardzo ważna pozycja, której zmiany świadczą o stanie finansowym Banku i która podobna jest do barometru, wskazując, czy ciśnienie rynku pieniężnego na zapotrzebowanie biletów Banku Angielskiego, jako środków płatniczych, utrzymuje się na właściwym poziomie.

Ostatnią pozycją aktywów jest niezmieniona pozycja „Gold & Silver Coin”, t. j. monety złote i srebrne. Jest to pozycja ruchoma, niegrająca ważniejszej roli w bilansie.

Pasywa Departamentu Operacyjnego przedstawiają się następująco:

Pierwsza pozycja pasywów określa stan kapitału zakładowego i wynosi niezmiennie od r. 1816 14,553.000 £.

Druga pozycja „Rest”, t. j. rezerwa, jest pozycją zmienną ponad sumę 3,000.000 £, jako minimum, która stanowi właściwą rezerwę, nadwyżka zaś ponad tę sumę jest saldem z rachunku strat i zysków.

Następna pozycja „Public Deposits” składa się z wkładów publicznych, „łącznie z rachunkami Zarządu Finansów, kas oszczędnościowych, Komisarzy Długu Państwowego i rachunków dywidend”, jak głosi adnotacja w bilansie.

Trzy pierwsze pozycje pasywów bilansu Departamentu Operacyjnego pozostały bez zmiany w zreformowanym bilansie Banku Angielskiego. Zmiana zaszła w stosunku do następnej pozycji: „Other Deposits”, która została rozbita na dwie części, t. j. na „Bankers”, — wkłady bankierów i „other accounts” — inne rachunki. „Other Deposits”, to największa i najważniejsza pozycja w pasywach Departamentu Operacyjnego Banku Angielskiego, wskazująca, w jakiej mierze Bank Angielski jest bankiem bankierów. Wydzielenie z ogólnej pozycji działu wkładów „bankierów” jest bardzo ważne dla zrozumienia operacji Banku Angielskiego. Pozycja „bankers” składa się z salda, jakie centrala i oddziały Banku Angielskiego mają na korzyść banków Zjednoczonego Królestwa W. Brytanji i Irlandji. Kasy oszczędnościowe nie są w to wliczone. Ostatnia, niezmienną pozycją pasywów: „7-dniowe i inne weksle”, jest bez znaczenia i stanowi właściwie zabytek tradycyjny.

Zreformowany bilans Banku Angielskiego w części swej, odnoszącej się do Departamentu Operacyjnego, jest o wiele przejrzystszy od dawnej formy bilansów. Obecnie, mając pozycje takie jak „dyskonto i pożyczki”, „wkłady bankierów”, oraz w zestawieniu zmian tychże z pozycją „rezerwy biletowej” i innych, można łatwiej wysledzić przyczyny przesunięć poszczególnych oraz zdać sobie sprawę z polityki kredytowej Banku Angielskiego, co dotychczas było niezwykle trudne.

Dla łatwiejszej orientacji w zmianach, jakie zaszły w bilansach Banku Angielskiego, podaje się dwa bilanse: ostatni sporządzony według dawnego wzoru z dn. 28/XI b. r. i pierwszy zreformowany z dn. 12/XII 1928 r.

Ostatni bilans Banku Angielskiego przed zmianą bilansu.

21. XI. 1928.

Departament Emisyjny			
Bilety emitowane	£ 180,964.085	Dług państwowy	£ 11,015.109
		Inne papiery wartościowe	„ 8,734.900
		Złoto w monetach i sztabach	„ 161,214.085
		Srebro	„ —
	£ 180,964.085		£ 180,964.085
Departament Operacyjny			
Kapitał zakładowy	£ 14,553.000	Papiery państwowe	£ 48,340.327
Rezerwa	„ 3,204.147	Inne papiery wartościowe	„ 34,757.491
Wkłady Skarbu i instytucji publicznych	„ 14,898.189	Bilety bankowe	„ 48,161.710
Wkłady prywatne	„ 99,472.105	Monety złote i srebrne	„ 870.504
7-dniowe weksle i inne	„ 2.591		
	£ 132,130.032		£ 132,130.032

Pierwszy bilans Banku Angielskiego po zmianie bilansu.

28. XI. 1928.

Departament Emisyjny			
Bilety emitowane:		Dług państwowy	£ 11,015.100
W obiegu	£ 367,001.148	Inne papiery państwowe	„ 233,568.550
W Departamencie Operacyjnym	„ 52,087.797	Inne papiery wartościowe	„ 10,176.193
		Monety srebrne	„ 5,240.157
		Obieg pieniężny niepokryty złotem	£ 260,000.000
		Złoto w monetach i sztabach	„ 159,088.945
	£ 419,088.797		£ 419,088.945
Departament Operacyjny			
Kapitał zakładowy	£ 14,553.000	Papiery państwowe	£ 52,180.327
Rezerwa	„ 3,254.001	Inne papiery wartościowe:	
Wkłady Skarbu i instytucji publicznych	„ 21,452.051	Dyskonto i pożyczki	£ 13,586.293
Wkłady prywatne:		Inne walory	„ 20,214.855
Bankierzy	£ 62,379.409	Bilety bankowe	„ 52,087.797
Inne rachunki bieżące	„ 37,158.203	Monety złote i srebrne	„ 757.041
7-dniowe weksle i inne	„ 2.649		
	£ 138,826.313		£ 138,826.313